

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Fetelés szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
1 nap	1 fillér
1 hónap	12 fillér
1 év	120 fillér
Szervező és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rakóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben hához hordva	
egész évre	32,-
fél évre	16,-
negyed évre	8,-
Vidékre postán küldve	
egész évre	32,-
fél évre	16,-
negyed évre	8,-

Legyünk-e harciasak?

Teljesen tévesen ítélné meg a helyzetet, aki oly naiv és hiszékeny volna, hogy azok részén, akik ma a kereszténység harciassággal, agresszivitással vádolják, jóhiszeműséget tételezzen fel s azt hinni, hogy amazok talán abban hagynák a harcot, ha mi nem volnánk harciasak és követelőzők. Akik a mi táborunkban annak a hitnek hódolnak, hogy az ellenséges sajtó és a mögötte álló tábor azért olyan vadul keresztényellenesek, mert mi talán provokáljuk őket, nem vesszük észre, hogy amazok az ő hadilármájukat közvetlenül ugyan a mi ellenállásunkra irányozzák, tényleg azonban a hadiállapot és a hadműveletek minden, a mi részünkről történt beavatkozás előtt rég megvoltak és éppen az bosszantja őket és azért kiáltják: „Ne zavarjátok a mi köreinket!”, mert ők jobban szeretnék, ha „klerikális” oldalról senkisé akadályozná meg az ő aknamunkájukat:

A liberális korszak legnagyobb virágzásának idején legcsendesebb volt a keresztény tábor. Hang sem szólt a zsidó és szabadkőmives egyeduralomra való törtetés ellen. Az egy-két felszisszenés elveszett a halálos szélcsendben. Szóval éppen úgy volt, ahogy azt egyes keresztény okosok ma is szeretnék, akiknek az az egyetlen elvük, hogy „ne provokáljunk harcot”. És a nemprovokálás című szélcsendben szép csendesén folyt az ellenséges terjeszkedés és szervezkedés. Kis Józsefek s Veigelsberg Hugók szervezték meg az új „magyar” irodalmat, Légrádyak és Braun Sándorok az új „magyar” sajtót, Ullmannok és Lánczy Leók az új „magyar” pénzüvilágot. Hát ez persze kényelmes mód volt: ellenállás és kardosapás nélkül venni birtokba az országot. A sza-

badkőmives páholyok csendben dolgozták ki a terveket a keresztény Magyarország csendes lebéklyőzésára s a terveket csendben, észrevétlenül is hajtották végre.

De nincs a világon rabló és tolvaj, aki, ha okos, ne törekednék elnémitani és ártalmatlanná tenni azt, aki a kisz mert áldozatát fel meri ébreszteni s ki meri szabadtítani a kifosztás és lebunkóztatás veszedelméből.

A kereszténységnek ugyan nem alkatrésze az együgyűség, de a jámbor keresztény hívek és nem ritkán pásztoraik közt mégis akad ennek a tulhajtottan jámbors indokolatlanul kereszténynek vélt erénynek; a tehetetlen gyámoltalanságnak számos képviselőjén. Mi azt gondoljuk: más ember is olyan, mint mi: azt mondja, amit gondol s azt gondolja, amit mond.

Megtanítani az embereket arra, hogy éppen a keresztény szeretet parancsánál fogva köteles védelmezni magát és népét a kifosztás és falnakállítatás taktikáival szemben: ez lesz a legközelebbi jövő egyik nagy feladata, erre is kell az új, az erős, a nem agresszív, de igenis céltudatosan defenzív keresztény sajtó.

A fosztogatás és becsapás féktelen szabadsága ellen harcolni akarunk, igenis harcolni, ha a Bihari Mórok és Jászi Oszkások és Molnár Jenők és ezernyi hadak rekedtté ordítják is a torkukat felekezeti harcról és harcos katolizmusról, alattomos jezsuitákról stb. A keresztény magyar nép a megvédelmezése a rablóhadjárat ellen, melyet ellene harminc év óta vivnak, a testvér kimeutése a fosztogató vasmarokból, még nem felekezeti izgatás s meg kell tanítanunk rá az embereket, hogy nem az.

.....
Kávéházakban kérje a

„Délvidék”-et.

Az angolok nagy területvesztése.

Poelcapelle, Langemark és Sonnebecke német kézen.

Német hivatalos jelentés. Nyugati haretér: Az ellenség tegnap nagy területrészeket engedett át nekünk a hónapokon át tartó viaskodásban óriási áldozatokkal kivívott flandriai területből. Sixt von Armin tábornok hadserege erősen utánnyomulva a lépésről-lépésre hátráló ellenségnek, elfoglalta Poelcapellét, Langemarkot és Sonnebecket s az ellenséget egész a Steen patak mögé vetette vissza. Blancartseetől délre egy ellenséges ellentámadás akadályozta előrenyomulásunkat. A Lystől északra erős tüzelés védelme alatt tért nyertünk és néhány géppuskafészkét megtisztítottunk.

A legtöbb napok harcaiból több mint 2500 foglyot, néhány ágyut és számos géppuskát szállítottunk be.

A Somme két partja menti haretéren az időnkint felélelő tüzharc Moreuilnél és Montdidiernél nagy hevesítést ért el.

A Maas keleti partján Ornesnél és Vatronvillenél kisebb vállalkozásaink teljes sikerrel jártak; foglyokat szállítottunk be. Elireytől északra (a Maas és a Mosel között) véres veszteségük között meghiusult a franciák erős előretörése.

A többi haretéren nincs ujság.

Ludendorff, első főszállásmester.

Vezérkarunk jelentése.

A Garda tó és a Piave közt élénk tüzérségi harc és serény repülőtevékenység.

Albániában Arrighi tisztihelyettes 24-ik légi győzelmét aratta.

A vezérkar főnöke.

Francia külügyi bizottság tanulmányozni fogja a monarchia békeiratait.

P á r i s, április 19. Clémeoceau miniszterelnök a kamara egybegyűlt külügyi, hadügyi és tengerészeti bizottságának ülésén ismertette azokat a körülményeket, amelyek között Ausztria-Magyarország kísérletet tett, hogy békétárgyalás útján egyenlenséget támasszon a szövetségesek között. Beterjesztette az erre vonatkozó összes iratokat, amelyeket a külügyi bizottság tanulmányozni fog, azután pedig jelentést fog tenni a kamarának.

400 ember és 4 ágyu a zsákmány Wyttschaete elfoglalásánál.

B e r l i n, április 19. (Wolff.) Wyttschaete elfoglalásánál több, mint 400 embert ejtettünk foglyul. Azonkívül zsákmányoltunk négy ágyut és sok géppuskát. Ez ellenség erőteljes ellenállást fejtett ki, de átkaroló támadással visszavetettük. Az angolok valamennyi ellentámadását nagy és véres veszteségükkel utasítottuk vissza. Ugyanez volt az eredmény Wyttschaete és Wulverghen között. Az utóbbi helyen 300-nál több foglyot ejtettünk.

Új angol véderőjavaslat.

Budapest, április 19. A Reuter-ügynökség jelenti: Az angol alsóház 305 szavazattal elfogadta a véderőről szóló törvényjavaslatot.

Hamisítják a felmentési lapokat.

— Az új zöld felmentési lapokon domborművű száraz pecsét lesz. —

A honvédelmi miniszter rendeletileg tudatta a törvényhatóságokkal és így Szabadka város polgármesteri hivatalával is, hogy a katonai szolgálat alóli fölmentést igazoló zöldlapokkal történő hamisítások és visszaélések megállítására céljából a jövő április hó 1-től új zöld felmentési lapok lesznek kiállítva a felmentettek igazolására.

Az új minta csak annyiban fog különbözni az eddig használatban lévő zöld felmentési lapoktól, hogy az a magyar királyi honvédelmi minisztérium domborművű száraz pecsétjével lesz ellátva. Április hó 1-től kezdődőleg már csak új mintájú zöld felmentési lapokat állítanak ki.

Az előzőleg kiállított régi mintájú zöld felmentési lapok — a rendelet szerint — továbbra is érvényben maradnak.

Barnább lesz a liszt.

A közlekedési minisztérium mint értesülünk új intézkedéseket tervez a buza és rozs őrlési arányát illetően. Az a terve, hogy az őrlési arányt felemelje és pedig egyképpen, hogy a búzát ezenül 90%, a rozst pedig 94% erejéig őröljék ki a malmok. Az intézkedés főleg a kenyérliszt mennyiségének növelését s a korpa mennyiség csökkentését célozza.

Az őrlésben beállt az a változás minden valószínűség szerint akként fog megváltozni, hogy a finom tézsliszt őrlési aránya az eddigi 20%-kal szemben 18%-ra, a főzsliszté az eddigi 21%-kal szemben 20%-ra, a korpaé az eddigi 13%-kal szemben 8%-ra redukálódik, viszont a kenyérliszt őrlési aránya az eddigi 44%-ról 52%-ra emelkedik.

A korpa termelési csökkentése kétségtelenül ézőkényen fogja érinteni a gazdákat, nemkülönben az állattartókat is, bár az a körülmény, hogy a kedvező időjárás folytán kellő mennyiségű zöld takarmány áll a rendelkezésükre enyhíteni fogja némileg a nehéz helyzetet. A rendelet azonban az egyes lisztfajták árát változatlanul hagyja.

Hatvan áldozata van eddig a „Driná“-nak.

A tassi partnál félig elsüllyedt „Drina“ gőzöst teljesen kiemelték a vízből s a hajót még ma, vagy holnap a főgyógyászat által a helyszínén adott engedély alapján bevontatják az óbudai hajógyár kikötőjébe, ahol megtartják a bírói szemlét.

A hajóban ujabban nem találtak holttestet. Az eddig kiemelt áldozatok száma 57 ezenkívül az eddigi megállapítások szerint 3 holttestet fogtak ki a Duna mentén, úgy, hogy az összes áldozatok száma 60.

A Dunagőzhajózási társaság tegnapi ülésén a vezérigazgató részletes jelentést tett a szerencsétlenségről. A társaság mély részvétellel adott kifejezést és intézkedett hogy az áldozatok hozzátartozóinak minden jogos igényét a legmészebbmértékig kielégítsék.

Ahol minden nő férjhez mehet.

— Három árva, vagy egy feleség. —

Az észak-amerikai Egyesült Államokban a kényszerházasságok érdekében megindított mozgalomról a New-York Tribune ezeket írja:

„Viomingtonban az agglegényéletet hivatalosan betiltották. A kérdés tanulmányozásával megbízott vizsgálóbizottság kiderítette, hogy fiatal nők, özvegy férfiak és asszonyok egészen egyedül laknak nagy házakban és lakásokban, holott olyan helyzetben vannak, hogy egy férfit vagy nőt eltarthatnának. Ha ezek az emberek megházasodnának, házaik és lakásaik más családok rendelkezésére volnának bocsáthatók és egyidejűen óriási mennyiségű tüzelőanyagot lehetne megtakarítani. A

bizottság arra a végső eredményre jutott, hogy miután a nőknek szavazati joguk van, meg van az a joguk is, hogy egy férfit házastársul megkérjenek.

Javasolja, hogy egy polgárnak se legyen szabad ilyen ajánlatot visszautasítania, ha bizonyos, hogy a megkért férfi anyagilag elég biztosított szolgálatot arra, hogy egy házastársat fenn tud tartani. Annál kevésbé szabad a férfinak visszautasítania az ajánlatot akkor, ha a nő rendelkezik a háztartáshoz szükséges anyagi eszközökkel. Aki a nő ajánlatát elutasítja, köteles a háború végéig három árva vagy két öreget, esetleg rokksnta a házába fogadni és eltartásukról gondoskodni.

A gyilkos katona.

— Megölte hűtlen feleségét. —

(Saját tudósításunk.) Borzalmas gyilkosság történt tegnapelőtt Bajmokon. Egy orosz fogságból visszatért katona megfojtotta feleségét, mert kiderült, hogy míg ő orosz fogságban volt, más hűtlenkedett. Az esetről a tudósítónk a következőket jelenti:

Burnát Márton 6-ik honvéd gyalogezredbeli katona egy és fél évvel ezelőtt orosz fogságba került. A katona a háború előtt bajmokon élt feleségével és gyermekével. Fogságba esése után felesége kissé megfeledkezett a hűségéről és más-sal kezdett viszonyt. A férj 18 hónapi fogság után hazakerült s itt besúgták neki az asszony viselt dolzeit. A férj, hogy bizonyítékot szerezzen, kifaggatta kisgyer-

mekét, aki bevallotta, hogy anyához idegen legényeket látott több ízben jönni. A bosszúálló férj erre tegnapelőtt reggel bezárva a szoba ajtaját, az ágyban fekvő feleségére támadt és megfojtotta. Az asszony élettelen testét azután felvitte a padlásra, ott elrejtette, ő pedig megszökött. A gyilkosságot csak másnap vették észre és rögtön megindították a nyomozást.

Ma künn járt Bajmokon dr. Costán vizsgálóbíró, dr. Váli ezredorvos és dr. Bartha tiszti főorvos, a vizsgálat és a boncolás megajátása végett. A bizottság megállapította hogy gyilkosság forog fenn. A gyilkos katonát a legnagyobb apparátussal nyomozzák.

Vége a boruzsorának.

— Szeszfokonként 46 fillér lesz a maximális ár. —

Fontos tanácskozás folyt le a napokban a földmivelésügyi minisztériumban. A tanácskozáson Bottlik Iván államtitkár elnökelt, amelyen a hadügyminisztérium és a honvédelmi minisztérium képviselőin kívül a szőlészeti és borászati osztályfőnöke, valamint az ország nagyobb borkereskedői vettek részt.

Hosszas tanácskozás után elhatározták a hadsereg részére szükséges bor lefoglalását és a borárak maximálását. A borárak maximálására a hadvezetőség panasza adott okot. Több ízben fordultak ugyanis a földmivelésügyi minisztériumhoz, hogy a hadsereg nem hajlandó a mai 6—7 koronás árakat megfizetni.

A tanácskozáson a honvédelmi minisztérium képviselője 1 korona 60 fillér árnál kérte a maximális árat megállapítani, tekintet nélkül a szeszfokra.

Az anketén résztvevő kereskedők, de maga a földmivelésügyi minisztérium is visszautasította ezt — a mai viszonyok mellett — lehetetlenül olcsó árat.

A tanácskozás folyamán a kereskedők azt az indítványt tették, hogy ha a hadvezetőség nemcsak Magyarországból akar bort beszerezni, hanem Ausztriából is, továbbá ha a termelőket is kényszerítik, hogy készleteiket felaján-

ják, mely sohasem volt oly nagy, mint a folyó évben, akkor ők is hajlandók boraikat a napi piaci áron a hadseregnek felajánlani.

A kereskedők ezen ajánlatát hosszas tanácskozás követte, amelynek eredményeként a közeli napokban megjelenik a földmivelésügyi miniszter rendelete a bor maximálásáról és lefoglalásáról.

A rendelet felhatalmazza a hadvezetőséget, hogy a szakminisztérium hozzájárulásával igénybe vehesse a hadseregnek szükséges bort, mely félmillió hektoliterre tehető és pedig a 9 fokos bort 4 korona 40 fillérért, a 10 fokosat 4 korona 60 fillérért literenként, ami szeszfokonként 46 filléres árnak felel meg. A borkereskedők elhatározták, hogy újabb beváltással fordulnak a földmivelésügyi minisztériumhoz, melyben nyomtatékosan kérik fogják, hogy az igénybevétele a termelők készletére is kiterjedjen.

Bácskai utasok figyelmébe!

A „Délvidék“ kapható Zombor, Baja, Ujvidék és Szabadka vasúti hírlap-árusítóinál.

Összeszurkált katona.

Szabadka legrosszabb híru utcájának, a Lengyel utcának újabb szenzációja van. Bodivolyics Szilárd 35 éves, VIII. kör. 135 szám alatti lakos, katonát, egyik haragosa az éjjel pont éjfélkor megtámadta és parázsverekedést rendeztek.

A vesztes Bodivolyics lett, akit ellenfele kétszer is megszurta. Az egyik szurás nyakszirtjén, a másik bal falcsontrján érte, szerencsére nem sebesült meg súlyosan. A tettes természetesen meglógott, míg Bodivolyicsot a helyszínen bekötötték és haza engedték.

Nem ártana, ha a katonai hatóság és a polgári hatóság belátna egyszer már, hogy a Lengyel utca valóságos büntfészek és erős kézzel megrendszabályozná a kisebb-nagyobb mulatókat. Nem lenne nagy veszteség a közbiztonságra nézve az sem, ha legnagyobb részét ezeknek s mulatóknak egyszerűen bezáratnák, mert ha másutt nem, — de a Lengyel utcában mindig akadnak éjjelként képes exisztenciák, akik kevéssé vannak tekintettel a más életére.

A katonai parancsnokság a saját körében bizonyára megtudná akadályozni a katonák ottani mulatozásait, amelyek egyáltalán nincsenek jóhatással az amúgy is ingadozó közbiztonsági állapotokra.

Lehet ingatlanokat árverezni.

A háború elején az igazságügy-miniszter rendeletet adott ki amelyben az ingatlanok árverezését a háború tartamára felfüggesztette. Az utóbbi időben az ország több ügyvédi kamarája felterjesztésben kérte a minisztert, hogy az árverési tilalmat szüntesse meg. A kérelmet azzal indokolták, hogy azon szempontok, amelyek annak idején az árverési tilalom életbe léptetését előidézték, ma már megszűntek. Az ingatlanok ára olyan rohanosan emelkedett hogy legtöbb esetben egyenesen az adós érdeke követeli meg a tilalom megszüntetését.

Az igazságügyminisztériumban tárgyalások indultak meg ez ügyben s mint hírlik, pozitív eredmény várható. Sebes Dénes dr. igazságügyminiszteri államtitkár egy nyilatkozatában kiemelte, hogy az árverési tilalom megszüntetésére vonatkozó kormányrendelet már készen is van, sőt rövidesen életbe is lép. A rendelet természetesen a szükséges óvatossági rendszabályok szem előtt tartásával meg fogja engedni az ingatlanok árverezését. Az igazságügyminiszter akként vélekedik, hogy indokolt esetekben megengedhető az árverés. A rendelet felöleli a hadbavonultak érdekeit is és csak az esetben engedélyez hadbavonulónál ingatlan árverést, ha az annak érdekeit nem sérti. A rendelet egyébiránt nem a bíróság intézkedéseit teszi függővé a kérdést, hanem taxative felsorolja azokat az eseteket, amelyekben árverezni nem lehet.

A zentai gőzfűrészt 1-t április 28-ára egybehívott közgyűlésén az alaptőkét 200.000 K-ról felemeli 400.000 K-ra.

Ügyvédek, mint hadimunkások.

— Nem katonák, de káplárok. —

(Saját tudósításunk.) Ismeretes az a rendelet, melynél fogva alkalmatlan egyéneket be lehet vonultatni hadimunkákra. Nemcsak fizikai erőfelfejtésre, kézi munkára fogják be a minden sorozáson, illetve már nem is tudják, hányadik „népfelkelési bemutató szemlén” teljesen alkalmatlannak minősített férfiakat, hanem behívták sok alkalmatlan intelligens embert is, különösen ügyvédeket.

Szabadkáról ezelőtt talán töltyével szintén több alkalmatlan ügyvédet vonultatnak be „hadimunkákra”. Ezek ugyan csak éppen anynyi munkát kapnak a katonai irodákban, amennyit egy 15 éves leány is elvégezhet, de azért lekötik őket, elvonják a sürgős és fontos polgári munkától. No de legalább meg van az a reményük, hogy bár sohasem voltak és nem is lesznek katonák, kaphatnak ugynevezett esillagokat. Utóvégre ez is szép dolog és sarkalja ez is munkára a szellemi munkásokat. Legutóbb arról értesülünk, hogy két szabadkai ügyvéd is kapott 2-2 esillagot, vagyis mind a kettő *káplár ur* lett. Ezenfelül a katonaságnál doktor ur helyett káplár urnak fogják őket szólítani.

Az egyik ügyvéd szégyellte azt, hogy ő nem katoná és ezért, mikor bevonultatják; jelentkezett hűként népfelkelőnek. A másik azonban mint hadimunkás civil kapta meg a két esillagot.

Gratulálunk hozzá!

NAPI HIREK.

— Hova kerül a gimnáziumi tartalékkórház? A „Délvidék” már jelentette, hogy a gimnázium épületét rövidesen átadják rendeltetésének, mert a tartalékkórháznak ott elhelyezett osztályát máshová viszik. Ugy értesülünk, hogy a kórháznak ez a része a Halasi uton levő, most a honvéd lábbadozó osztagot befoglaló barakkokba kerül. A honvéd lábbadozó osztagot pedig a Szegedi utra telepítik ki.

— Kongregációi gyűlés. Holnap délután 6 órakor az Urak Mária Kongregációja gyűlést tart a Kath. Legényegylet helyiségében.

— Kitüntetések. Az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül a bronz vitézségi érmét kapták: Schweisz Ferenc, népf. huszár, címzetes járőrvezető, Bach Adám, Borbély Lajos, Nagyidai Péter, Szaulics István, Vörösvacski Ferenc, Sörös János, Garisa János, Patik Ferenc, Acsai Ferenc népf. huszárok a 4-es honv. huszár ezredben. Továbbá Baesics Antal őrmester és Grünfelder Ferenc tart. szakaszvezető, címzetes őrmester, a 6-os honvéd gyalogezredben.

— Visszatérő nem katoná hadifoglyok sorozása. A honvédelmi miniszter, — mint értesülünk — rendeletet bocsát ki, amelyben elrendeli, hogy a visszatérő hadifoglyok közül azokat akiket az ellenség előnyomulása közben fogott el és katonák nem voltak; továbbá azokat akik nem előzetes

népfelkelői szemle eredménye, hanem törvényes rendelkezés alapján teljesítettek katonai szolgálatot, így pl. hadimunkát végeztek; visszatérésük után újra sorozzák; a visszatérő hadifoglyok közül azokat akik a fenti körülmények között kerültek az ellenség fogóságába, megérkezésük után illetőségi helyükre utasítják, ahol jelentkezniük kell a katonaiügyi osztálynál, amely összeírja a sorozásra őket. A sorozás után 6 hét múlva azokat, akik alkalmasak rendes szolgálattételre hívják be. A rendelet az 1870—1900 év között született egyénekre vonatkozik.

— Állami butorsegély Németországban. Az okos és praktikus németek hamar belátták, hogy nem egy háborús házasság létrejöttének akadályja a butorhiány és a Németországban csak úgy, mint nálunk féktelenül tomboló butoruzsora, noha ott a butorgyárosok még nem oly vakmerők, mint nálunk, ahol egy konyhaberendezésért 900 koronát, egy szalonért 8000 koronát, egy hálószobáért 17,000 koronát kérnek. Poroszországban épp ezért a kereskedelmi miniszter indítványára „Hausrat” címen butornagyiparosok közreműködésével társaság alakult, melynek célja, hogy az 5000 márkánál kisebb jövedelmű családokat ellássa a szükséges butordarabokkal. Ezeket a butorokat művészek tervezik s a szükséges fát és egyéb anyagot pedig az állam szállítja. A vidéki városokban most testvéregyesületeket létesítenek.

— Hadikölcsönre toborzók kitüntetése. A honvédelmi miniszter 3564/eln. 2. sz. alatt elrendelte, hogy a mögötti ország részben besorozott azokat a honvéd, népfelkelő és esendő egyéneket, akik az V, VI és VII. magyar hadikölcsön jegyzések alkalmával kezdeményező szervezés által, vagy fogalmazási tereken a hadikölcsön toborzása körül kiváló érdemeket szereztek, legfelsőbb kitüntetésre javaslatba kell hozni. A javaslatokat április hó 20-ig kell a kerületi parancsnoksághoz felterjeszteni.

— Törvényszéki főtárgyalások. A szabadkai kir. törvényszék mint büntető bíróság a következő ügyet két tűzte ki főtárgyalásra: április 22-én: Dobos István, Urbán Menyhért, Zag Ferencné, Gibicz Jánosné. 24-én: Salamon Zoltán és 3 társa, Perkovics Lázár és 3 társa, Vörös János és egy társa, Ohnhausz Miklós, Perkovics Heumann István: Összbüntetés kiszabása.

Péntek—szombat—vasárnap

Henry Porten kitűnő ujdonsága

Néma szívek

Egy leány története 4 felvonásban.

Számi herceg

Kacagató vígjáték 3 felvonásban.

Főszereplő: Ossi Oswald
és Lubits Ernő. Látható a

Lifka moziban

Kedete d. u. 5 és este 8 órakor

Szöllősi Gábor, Lintner Lajos; összbüntetés kiszabása, Docztár Mátvás és egy társa. 26-án: Báló Sándor, Gyarmaty József és egy társa.

— Kamara zene-estély. A filharmónikusok elhallgatása folytán a háboru alatt zenéi élvezetben rikkán van része Szabadka intelligens közönségének. Éppen ezért nemcsak művészi eseményt jelent a Korzó Mozi április 29-én rendezendő kamarazene estéje, hanem a zenekedvelő közönségnek rég óhajtott gyönyörűsége is lesz. A m. kir. Zeneakadémia négy művésze: Rotschild Rózi, Gosztonyi Teréz, Ullrich Hermin és Weisz Mici kitűnő vonós-négyes, magas színvonalú programmal jönnek le egy estére Budapestről. Jegyek előre válthatók a Korzó Mozi pénztáránál.

CSARNOK.

Tünődés.

Ma rendre roskadt mezőm remek-zöldje: Muzsikás multam számtalan emléke: Gyermekkor, lány, virág, mi szent nekem Korimos romok! be messze hagyatok!!

A rom mikor még lángolt — Istenem! — Mikor még nagynak láttam a jövőt. Mikor még harcra lázított a vérem! Mikor még dalra ingerelt a mámor!

Fiatal ősz! ki sirni nem tudott, Én! hallod-e, mit izenget a multad? Fiatal ősz, korán-felér gyerek! Sirjunk ma hittel és szent áhitattal...

Ma rendre roskadt mezőm remek-zöldje: Muzsikás multam számtalan emléke... Kaszás, pihenj egy percre, esdve kérlek! Ha utolszor is, de boldog lehessen!

Horváth János.

Színház.

Ifjúsági előadás. Szombaton d. u. színpadra kerül Moliere nagyszerű klasszikus vígjátéka „A képzelt beteg”, melyben a főszerepeket H. Lengyel Irén, Nadasyné, K. Pintér Irma, Kényes Margit, Komlós, Remete, Rónai, Tibor, Hidvégi, Kürti, Garai és Torma fogják játszani. Az előadás előtt Matkovics Béla felsőkereskedelmi iskolai tanár szabad előadást fog artani.

„Cigányprimás” felújítása. Szombaton újítja fel színtársulatunk Kálmán Imre nagyhatású operettjét a „Cigányprimást”, amely annak idején oly nagy sikereket aratott és kedvence műsorában volt színházunknak. A címszerepet ezen az előadáson is Remete Géza fogja játszani, aki annak idején ezt a szerepet nálunk nagy sikerrel kreálta. A többi főszerepeket Révész Ilonka, Holdy Juci, Nadasyné, Torma, Komlós, Rónai, Kürti és Tibor játsszák.

Vasárnapi előadások. Vasárnap délután olesó helyarákkal a „Vandergöld kisasszony”-t adják a címszerepben Révész Ilonkával. Este negyedszer kerül színpadra Biró Lajos szenzációs sikerű színjátéka a „Hotel Imperial”, a már ismert kitűnő szereposztásban.

Remete Géza bucsuja. Remete Géza, aki öt évig volt színtársulatunk értékes tagja, a debreceni

színházhoz szerződött és szeptemberben megválik a társulattól. Hétfőn bucsuzik el a szabadkai közönségtől egyik legkiválóbb szerepében a „Faun” címszerepében. Azt hisszük, hogy Remete bucsu-estéje meleg ünneplés között fog lefolyni, amire a művész öt évi szabadkai működésével rászolgált.

Színházi műsor:

Pénteken A. bérletben harmadszor „Hotel Imperial” színjáték. Szombaton délután ifjúsági előadásul „A képzelt beteg” vígjáték. Szombaton este B. bérletben „Cigányprimás” nagyoperett.

A városi színházban az estéli előadások pontosan 8, a délutáni előadások pedig fél 4 órakor kezdődnek.

KORZÓ MOZI

műsora.

Szombat—vasárnap

Gunnar Tolvas
legszebb filmje

Diadalmas térfi
Remek dráma 4 felvon.

Befagyott eljegyzés
Kiűnő vígjáték 2 f. v.

Nordisk ujdonság

Előadások: d. u. 6 este 1/2 9 kor
vasár és ünnepnap 1/2 8 4, 6, 1/2, 9

Közgazdaság.

Bácskai cégjegyzék. Bácsgyulafalva: Bácsgyulafalvai Takarékszövetkezet: Hajnal Antal, Burger Jakab, Gulyás Pál, Lakatos István, Bezdán Gáspár ig. tagok tör. Bakos Miklós Rill András, Jancs József és Hubay János ig. tagok bej. Szabadka: „Bácsmegegyei Napló” nyomda- és lapkiadó r. t. dr. Hirth Ferenc ig. tag. tör. Ujvidék: Szerb Takarékpénztár r. t. Silics Márk ig. tag. bej., tör. Zenta: Zenta Vidéki Takarékpénztár r. t. Singer Mátvás ig. tag. bej., Boros András ig. tag. tör.

Csak papírral lehet papírt vásárolni. A nagy papírhiányra való tekintettel, — mint azt külföldi szaklapokban olvassuk, — Németországban felmerült illetékes körökben az a terv, hogy a papírgyártás termékét arányos clostás szempontjából hivatalból kiadandó beszerzési jegy ellenében vásárolhassák. Mi is teljesen osztjuk külföldi lapársaink ama véleményét, hogy ez az élelbe léptetendő rendelet eredménytelen lenne, mert az a gyakorlatban egyáltalán keresztülvihetetlen.

Az állami távbeszélgetések időtartamának korlátozása. A kereskedelemügyi miniszter most kiadott rendeletében intézkedik, hogy a távbeszélő áramkörök túlterheltsége megszűnjék és ezért úgy a belföldi, mint az Ausztriával való távolsági távbeszélő forgalomban váltott állami beszélgetések két egységre, 6 percre korlátozta. A megkezdett állami beszélgetést 6 percnél tovább rendszerint csak abban

az esetben terjesztheti ki, ha abban az időben más állami vagy pedig sürgős magánbeszélgetés előjegyzve nincs.

Horvát Országos Bank R. T.

A Horvát Országos Bank R. T. f. hó 7-én tartotta meg Osijeken Weismayer Oszkár ur elnöklete alatt IX-ik évi rendes közgyűlését. A közgyűlés elé terjesztett igazgatósági jelentésből kitűnik, hogy az intézet ama nagy feladatokra, melyek a pénzüntézetekre a békés viszonyok beálltával hárulnak teljes mértékben felkészült, amennyiben az elmúlt esztendőben organizációját sokkal szélesebb alpra fektette és alaptőkéjét két ízben való felemelés által 5 millió koronáról 20 millió koronára növelte. Az intézet saját tőkéje több mint 29 millió koronát tesz ki. A jelentésből kitűnik, hogy sikerült a saját meggyarapodott anyagi eszközeit, valamint a hozzá nagymértékben beözönlött idegen pénzeket célszerűen elhelyezni, amennyiben az egyre fokozottabb mértékben kimaradó váltó, viszleszámitolás, deviza, idegen pénz és inkassó tüzleteket más tüzletágakkal pótolta. A mérlegösszeg 62 millió koronáról 97 1/2 millió koronára emelkedett, az összforgalom pedig a múlt esztendőrel szemben megkét. szereződött és meghaladja a 3 milliárdot. A betétek cca. 15 millió koronáról emelkedve, 40 3/4 millió koronát tesznek ki, amiből az intézet és affiliált vállalatok által az év folyamán keresztül vitt kölcsönök jelentékeny betétek lettek igénybe vére. Az értékpapírüzlet nagyon élénk volt és pedig egy a tőzsdei bizományi üzletek, valamint a befektetési papírok, nevezetesen a saját kibocsátású záloglevelek terén.

Az intézet növekvő eredménnyel vett részt a hadikölcsön jegyzéseknél: a 6-ik és 7-ik kibocsátásnál 13 1/4 mintegy 7 3/4 millió koronával emelkedett és 14 1/4 millió koronára rug, melyek a belső tartalékok megerősítése céljából a legszigorúbb elvek szerint értékeltettek. A faosztály a hozzáfűzött vá- rakozásuknak már eddig is teljesen megfelelt. Számos új erdőüzlet köttetett részben saját számlára, részben ügyfeleivel együtt és az intézet többek között megszerelte az okucániban levő fűrésztelepet öreg faállagok feldolgozása céljából. A jelzálogosztály is kielégítő eredményt ért el és a kölcsönállomány az általános pénzben- ség dacára a múlt évvel szemben jelentékenyen emelkedett. A szabadkai és a zágrábi fiókok nagyon sikeres tevékenységet fejtettek ki. A tenger melléki fiókok Cirkveni- eában és Noviban is egyre fejlőd- nek. A Karlovácon létesített fiók mielőbb megkezdte működését. Az intézet különböző konszortionális üzleteknél megfelelő haszonnal érdekeltséget vállalt. Vezetése és részese- sége mellett résztvett a következő vállalatok tőkeemelésénél: „Onion“ Gőzmozgató R. T. Osijek, Első Horvát-Szlavon Cukorpapír R. T., Osijek, Eszéki Vasöntőde és Gépgyár R. T., Osijek és Eszéki Forgalmi Raktár R. T., Osijek. Ezen affiliált vállalatok, vala- mint egyéb az intézet érdekkörébe tartozó vállalatok szép eredménnyel dolgoztak és magasabb osztalékokat fizettek. Az intézet résztvett a Tenger melléki Bank és Takarékpévtár R. T., Susak, tőkeemelési szindi- kátusában és ezen bankkal meg-

alapította a Tengeri Fürdő R. T.-ot Novi 1 millió korona alaptőkével, mely társaság célja Noviban tengerifürdőt, továbbá szanatoriumo- kat, szállodákat és más vállala- tokat létesíteni a tenger melléki idegen forgalmat emelni. A másik tenger melléki fiókunk Cirkveni- eában megálapította a T. Katnia Fiai R. T. féle fakitermelési és fűrész- telepet K 5000, 000. — alaptőkével, A szabadkai fiók alapítása a Bor- sod-Hevesi Erdőipar R. T. Tren- csen, 1 millió korona alaptőkével és a Hazai Faipar R. T. Budapest, K 500, 000. — alaptőkével. Az in- tézet tisztanyeresége K 1, 615. 638. — és az 1917. évre 9° oszta- lékot, vagyis részvényenként K 18. — át fizet. Az igazgatóság elhatározta K 50, 000. — nak jóté- kony célra való fordítását. Elhatá- rozta továbbá, hogy oszijeken egy Diák Otthont létesít. Az intézet mérlegszámláját, valamint veszte- ség és nyereségszámláját lapunk más helyén közöljük.

Mozgó-fényképszínház.

Szomba-vasárnap: Gunnar Tol- näs legszebb filmje: *Diadalmas férfi*. Drámai színjáték 3 felv. és **A befagyott eljegyzés**. Nordisk ki- tünő vígjáték 2 felvonás. Hétfő—kedd: Amerikai sláger. A leghíresebb Kalem film: *Bestiák*. dráma 4 felvonásban. A főszerepe- ket Amerika jeles művészei játsszák Szerda—csütörtök. Erna Morenó gyönyörű filmje: *Razada* dráma 3 felv. és Stuart Webbs bravuros legjobb kalandja: *Az üldözött tudós*. Detektív dráma 4 felvonás- ban. A szezon kitünő ujdonságai,

A képriselő úr vigjáték és a **Rejtélyes pók** detektív dráma All- win Venssal az **Apolló** mozi. vasárnapi szenzációja.

Szerkesztő: **BERKES MÁRK.**
Nyomatott a kiadótulajdonos, Szeged Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

A szegedi szőlőkben **eladó**

2 1/2 kapa karós szőlő, ebből 1/3 kapa veteményes, szép gyümölcs- fakkal, közel a vasúthoz. Bővebbet Kölesy-utca 255 szám.

A világítási rendelet

határozatait a fényhatás oszlokként nélkül csakis

Tungsram félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású

Tungsram-lámpákat.

Ajánlom az ép most beérkezett, ki- próbált garantált legmagasabb fokú, osi- raképeséggel tűző fajtisza és fajazo- nos káposzta- és kalarábmagvakat, a következő fajokból:

Bulgár óriás késői káposzta.

Elismert legjobb téli káposztafaj.

1 kiló 400.— korona.

Nagyobb szükségletnél külön levélbeli ajánlat

Késői kék Goliath-kalaráb.

1 kiló 700.— korona.

Vetőmagszükséglet káposztánál kat. holdanként 1/2 kiló, kalarábnál 3/4 kiló. Téli használatra mindkét főzélékfajta április közepétől május végéig vetendő el és júniusban állandó helyére ültetendő, őszig tökéletesen kifejlődnek és a leg- jobb terméseredményt adják. Korábbi vetésnél illetve kiültetésnél a káposzta túlfeljődik és kirepedezik, a kalaráb pe- dig eltűnik.

A várható terméseredmény kat. hol- danként káposztánál 250 mázsa, eladási ár a 40 kor. 10,000 korona, kalarábnál 200 mázsa, eladási ár a 60 korona 12,000 brutto bevétele.

Műhle Árpád udvari szállító magke- reskedő **Temesvár.**

Viszketegséget, sömört, rüh

a leggyorsabban elmulasztja a Dr. FLESCH-féle eredeti törv. védett „**SKABOFORM — BARNÁZSIR.**“

Nincs szaga. Nem piszkít. Mindig eredeti peccsés dr. Fleisch-féle kár- jünk. Próbátégely 230 korona, nagy tégely 4 K, családi adag 11 korona. Szabacka és vidéke részére írókárta: **DECSY GYULA** „Szent Terézia“ városi gyógyszerár I. kör Deák-utca. (Kis kápolna mellett) Vételnél a SKABOFORM vevőjegyre ügyeljünk!

Papirspárga.

kilógrammonként

10 Korona.

Klein Géza cégnél

Szabadka.

Bercsényi-u. 5.

Veszünk a legmasabb áron HASZNÁLT TANKÖNYVEKET

regényeket, régi újságpapírt kilóra. Amíg raktáron van Vergő-papír- ból készült cigarettahüvely 2-ös és 3-as 7 kor. ezrenként. Családi és tábori levelezésre 100 papír és 100 boríték 5 kor. Palicsi és szabadkai képes levelezőlapok darabja 10 fillér. Művészlapok 10 fill.-től. 20 fill. igen nagy választék, viszontelárúsítók részére papírok, írószeresek kaphatók.

Lipsitz és Lampel

könyv-, írószer- és papirkereskedése Szabadka, Rudics-utca. Telefon 604 sz.

Palicson kiadó

nyárra 2 butorvzott szoba, külön külön, a Nagy Ferenc-villában. (Földmivesis kola mellett.)

MENETREND

Budapestről érk. délután	1:00
éjjel	8:01*
	12:24
	4:12
Budapestre ind. délelőtt	10:15*
délután	1:55
éjjel	11:53
	4:47
Zomborból érk. délelőtt	10:02*
éjjel	10:11
Zomborba ind. éjjel	3:14*
	5:23
Ujvidékről érk. délelőtt	7:46
délután	1:21
éjjel	10:58
Ujvidékre ind. délután	1:44
éjjel	8:26*
	4:26
Szegedről érk. délután	12:42
éjjel	8:06
Szegedre ind. délután	1:30
éjjel	12:05
Cserevénka—Gombosról érk. éjjel	8:37
Cserevénka—Gombosra ind. éjjel	4:42
Zentáról érk.	1:05
Zentára ind.	4:33
Bajáról érk. délelőtt	8:02
éjjel	9:28
Bajára ind.	7:00
	5:05
Bácsalmásról érk. délelőtt	7:45

A *gal jelzettek győtevonatok. Az éjjei idő: es a 6 től reggel 6-ig

Egy jó házból való fiút

nyomdász- tanoncnak fizetéssel felvesz a **SENT ANTAL** nyomda

NŐI KALAPOK

átmeneti, őszi és téli velour-, nemez- bársony-, selyem- kalapok nagy vá- lasztékban megér- keztek utolérhető- len olcsó árban, míg a készlet tart. Fátyol, szalag, vi- rág- és tolltűzések. Gyászkalapok min- den árban. Atala- kítások, díszítések legolcsóbb árban, ugyszintén szőr- mében is a legdi- vatosabb gallérok s mufflok készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

Műtermemben

a legszebb kivitelben készi- tek: reprodukciót, nagyításo- kat, kisebbítéseket, másola- tokat, diapositiveket, retusálást és amatőr felvételek kidolgo- zását jutányosan.

Sulyok Laura fényképész.

(A barátok temploma mellett.)